

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДУУДЭЙ,
БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 190 (6119)

СЕНТЯБРИЙН

20

СРЕДА

1950 он

Сэн 20 мунгэ.

МУНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ССР Союзай Министруудай Соведай Түрүүлэгшэ
нүхэр И. В. СТАЛИНДА рапорт (1-дэхи нюур).

Манай республика дотор (1-дэхи нюур).

ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитацион та
хата (2-дохи нюур).

М. Хабалов.—Убэлэй спортивна сезон — ойротоо
(2-дохи нюур).

Малай убэлжэлгэдэ — эрхмээр — бэлдхэй! (3-дах
нюур).

Ц. Галсанов. — Байкалай үмэнэхи наран доро (3-
дах нюур).

Я. Макаренко. — Краков шадар металлургическа
гигант баригдажа байна (4-дэхи нюур).

Кореядэхи собатинууд (4-дэхи нюур).

Олонитэ колхознигуудай дунда агротехническэ эрдэмүүдые нэбтэрүүлэе

Советскэ гүрэн манай социалистическэ хууль ажахы түгэс хүсэтэ техникээр—тракторнуудаар, комбайнуудаар ба бусад машинуудыг аэбсэглээ, эдэ хадаа колхознигуудай ажалыг нилээд ехээр хүндэтгэсэн, улам бүтээсэтэй болгоон байна. Хүдөө ажахын хүдэлмэри хадаа индустриальна ажалтай түлээтэй болон, улам улам хүгжэж байна. Коммунистическэ байгуулалтын шухала зорилгонуудай нэгэн — город ба деревиний хоорондохи илгааг усадхалга амжалттайгаар шиндэхгэдэнэ.

Мүнөөнэй условиодо, коллективнэ томо ажахы эрхилэлгэ хадаа колхозно үйлдэбэрин экономикэ, агротехникын ба механизацийн үндэс хууринуудыг гүнзэгээр мэдэжэнь колхозно кадрнууднаа эринэ. Манай оройной хүдөө ажахын олон мянган хүдэлмэрилэгшэд колхозно хүдэлмэрилэгшэ кадрнуудыг бэлдэхэ гүрэнэй хургуулинууд ба курсуудыг жэл бүри дүүргэдэг. Парти ба правительство болбол курсуудта, хургуулинуудта ба техникумудта хургажа, колхозуудай түрүүлэгшэнь бэлдэхэ ба мэргэжлэнь дээшлүүлэхэ зорилго мүнөө табалдаа байна. Колхозуудай түрүүлэгшэнэр тус хургуулинуудта хургадаа, хүдөө ажахын дундаааа доошлобшэ эрдэм хургуултай болохо ушартай.

Ленин—Сталиной парти болбол хүдөө ажахын түрүүлэгшэ, үндэр ургасын ба нитын малажалай онсо гайхамшаг мастернуудай олон тоото армие хүмүүжүүлэе. Практикын эрхим хүнүүд агрономине ба зоотехнике урлагшан дабуушан, улам хүгжөөжэ байна. Эдэнэр машиннаа тон шэнэ техникэ хүсэд бүри ашгалдаг, агрономическа эрдэм ухаа оролдосотойгоор шуудалдаг ба мичиринса наукайн туйластануудыг өөрингөө хүдэлмэрилэгшэ хэрэглэдэг ушарнаа, хүдөө ажахын бодото новаторнууд болоно.

Хүдөө ажахын хүсэн түгэс шэнэ дэбжэлтэ хангаха зорилгоор, колхозно кадрнуудыг хургажа хэрэгтэ бүри ехэ далайса олгохо шухала. Мүнөө зарим нэгэн хүнүүд гү, али булз хүнүүд бэшэ, харин бүхы колхознигууд ба колхозничанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд хургаа, наукайн, түрүү дүй дүршлэй туйластануудыг сэг үргэлжэ шудалха ёһотой. Колхозно кадрнуудыг хургалгада ба агро-зоотехническэ эрдэм пропагандалагдаа хүлэи үе болотор хэрэглэгдэнэ системэ ехэ дутуу дундануудтай байгаа. Агро-зоотехническэ курсанууд ба кружогууд хургалсалал еднэ түсэгбүй, хүдөө ажахын тухайтаа зонодо тааруудан зохёогдонон хургалсалал хэрэгсэлнүүдшэгүй байгаа. Курсануудтаа ба кружогуудтаахы занягинуудыг эхилэлгэд бэлдхэл, тэдэнэй хүдэлмэринэ зүбөөр эмхидхэлгэ — ехэ ба шухала хэрэг мүн. Курсануудай хургажа бүхэнигэ занягинуудыг олонхи ушарта ёһо тэдэгээр үнэргэлдэг, хургалсалал нэгэл аянын түсэг жэлнээ жэлдэ дабгалдаг, тэрэн колхознигуудай хургалсалал дээшлэхэ ябадал хараалдаггүй, ойлоглогын дүнгүүд согсолон гаргагдалаггүй байба. Мэргэжэл багатай ба бэлдхэлгүй хүнүүд хургалгал болгон томилогдог ушар олон байлан юм. Теоритическэ хургалсалынь тус колхозой услолтой, шухала зорилгонуудтай холбогдологгүй байгаа.

Колхозно нитын кадрнуудыг тухай курсануудаар, хургалсалал еднэ түсэгбүйгөөр хургаа 3 жэлэй болзор мүнөө жэлнээ тогтоогдохонь. Түрүүшын жэлэй программань — колхознигуудыг агро-техническэ гү, али зоотехническэ минимумдэ хургаа юм. Хоёрдохы жэлэй программань — нэг гү, али олон түрэлэй культуранууднаа үндэр ургаса ургуулаха гү, али тус тус түрэлэй малнууднаа ашаг ехээр абаха эрдэм шалабары, түрүү аргаууд ба методуудыг шудалхан хоёрдохы разрядтай мастернуудыг хургаа ябадалда зориулагдана. 3-дахы жэлдээ үзэхэ программань — колхозно үйлдэбэринг ханбаринуудай нэгэндэхэ хүдэлмэринин түрүү аргаууд ба методуудыг, эрдэм шалабары шудалхан нэгдэхэ разрядтай мастернуудыг бэлдэхээр хараална. Курсануудта хурган бэлдхэлгэ хадаа хургалшадые ажаллаан ханшаангуйгөөр, үйлдэбэринг даалгаварнуудыг дүүргэлгэтэй выгта холбоотойгоор бэлдүүлгэдэхэ ёһотой. Курсануудай бүхы прог-

раммы амжалтатайгаар ойлгожо абанан колхознигуудта хүдөө ажахын нэгдэхэ ба хоёрдохы разрядтай мастертай нэрээрэгтэ үгтэхэ ба олохон мэргэжлэнь зааһан аттесталууд барюулагдаха байна. Занягинуудыг эхилэхэ бэлдхэлгэ ехэ хүдэлмэри нотаг-нотагтаа ябуулагдажа байна. Олохон республиканууд, хизаарнууд ба областнуудай район бүридөө хэдэ курсануудай байхыг тодорхойлоод, хургалшадые шэлэн олохо ба баталха хүдэлмэри хаа хаанагүй ябуулжа байна.

Тус курсануудта мүнөө жэл олон миллион колхознигууд ба колхозничанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд хургалса юм. Жэшээлхэд, Киевскэ област дотор агротехническэ 2 мянга үлүүтэй, мүн тэдэ шэнэн зоотехническэ курсовой группанууд эмхидхэгдэхэнь. Тэдэниг хургалсаадаа бүридүүлгэ дүүрэнхэй. Черкасска районий 16 колхозуудта курсовой 16 группанууд тогтоогдоо. Хургалшад болгон дүршлэйтэй ба хүндэтэй мэргэжэлтэдыг — агрономууд, сорто туршалгын участогуудай хүдэлмэрилэгшэд, зоотехнигүүд, ветеринарна врачуудыг томилоо.

Курсануудай хүдэлмэринин эхилтэ 2 недели хүрэхэгүй болзор үлөөд байна, гэхэ зуура, олохон газарнуудта занягидаа бэлэн болоодуй байһаар.

Оройной район бүхэн курсануудтаахы занягинуудыг хаа саг соонь, эмхидхэлгээр эхилхэ али бүхы арга боломжонуудтай. Үлэһэн эрдэрүүлгэдэ хургалсалал жэлдэ бэлдхэлэе түгэсхэхэ хэрэгтэ сүм зориулха шухала. Хургалшадые шэлэн олохо гэсхэ эгээн хариусалгатай зорилгонуудай нэгэн мүн. Хургалшадай мэргэжэл ба дүршлэһөөнь хургалсалал шанар ба эсэсэй үрэ дүнгүүд лудылаха байна.

Колхозно байгуулалтын илаха-тай, советскэ деревиндэ культури на революциин бэлүүлэгдэхэтэй хамта интеллигенциин ехэ отряд ургалса. Машино-тракторна станцинуудай, сорто-туршаха гүрэнэй участогуудай, научно-шэнэжэллгын эмхи зургаануудай, хүдөө ажахын хургалсалал газарнуудай ба хургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэд ба мэргэжэлтэдыг — агрономууд, зоотехнигүүд, научна хүдэлмэрилэгшэд — эдэ хадаа газартаралангай ба малажалай мастернуудыг бэлдхэхэ курсануудта зааха дүршлэйтэй кадрнуудыг үгэхэ хүсэн түгэс резервнүүд мүн.

Курсануудтаахы занягинуудыг эхилэлгэд бэлдхэл, тэдэнэй хүдэлмэринэ зүбөөр эмхидхэлгэ — ехэ ба шухала хэрэг мүн. Курсануудай хургажа бүхэнигэ занягинуудыг олонхи ушарта ёһо тэдэгээр үнэргэлдэг, хургалсалал нэгэл аянын түсэг жэлнээ жэлдэ дабгалдаг, тэрэн колхознигуудай хургалсалал дээшлэхэ ябадал хараалдаггүй, ойлоглогын дүнгүүд согсолон гаргагдалаггүй байба. Мэргэжэл багатай ба бэлдхэлгүй хүнүүд хургалгал болгон томилогдог ушар олон байлан юм. Теоритическэ хургалсалынь тус колхозой услолтой, шухала зорилгонуудтай холбогдологгүй байгаа.

Колхозно нитын кадрнуудыг тухай курсануудаар, хургалсалал еднэ түсэгбүйгөөр хургаа 3 жэлэй болзор мүнөө жэлнээ тогтоогдохонь. Түрүүшын жэлэй программань — колхознигуудыг агро-техническэ гү, али зоотехническэ минимумдэ хургаа юм. Хоёрдохы жэлэй программань — нэг гү, али олон түрэлэй культуранууднаа үндэр ургаса ургуулаха гү, али тус тус түрэлэй малнууднаа ашаг ехээр абаха эрдэм шалабары, түрүү аргаууд ба методуудыг шудалхан хоёрдохы разрядтай мастернуудыг хургаа ябадалда зориулагдана. 3-дахы жэлдээ үзэхэ программань — колхозно үйлдэбэринг ханбаринуудай нэгэндэхэ хүдэлмэринин түрүү аргаууд ба методуудыг, эрдэм шалабары шудалхан нэгдэхэ разрядтай мастернуудыг бэлдэхээр хараална. Курсануудта хурган бэлдхэлгэ хадаа хургалшадые ажаллаан ханшаангуйгөөр, үйлдэбэринг даалгаварнуудыг дүүргэлгэтэй выгта холбоотойгоор бэлдүүлгэдэхэ ёһотой. Курсануудай бүхы прог-

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министруудай Соведай Түрүүлэгшэ нүхэр Иосиф Виссарионович СТАЛИНДА

Белорусска ССР-эй Полесскэ областин колхознигууд, колхозничанууд, МТС-үүдэй ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд таряа тушааха гүрэнэй түсэбье болзорхоо урид дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элхдхэнэбди. Эдээ хоолой культурануудыг бэлдхэхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдэ. МТС-үүдэй хүдэлмэринин түлөө үгтэһэн сүдлуудууд гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлнөөр. Областин колхозууд болон совхозууд энэ жэлдэ намарай ба хабарай культурануудай үрүнүүдээр өөһэдэгөө хангаа.

Колхозно ба совхозно нитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбье бэлдүүлэн, Полесскэ областин колхознигууд ба колхозничанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд тэжээлэй бата бэхи база байгуулха ба нитынгээ малажалда байра барихын тула ехэ хүдэлмэри ябуулжа байна.

Областин колхознигууд ба колхозничанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд хартааба, кок-сагзын үндхэнүүдыг, техникэсэ бусад культурануудыг ба малажалай продуктуудыг бэлдхэхэ түсэбөө болзорхоонь урид дүүргэхын, намарай тарилга амжалтатайгаар түгэсэхын, 1951 оной хабарай культурануудай тарилгын бүхы талмай дээрэ намарай пар хахалалга хангажа, ерэхэ жэлдэ үндэр ургаса абаха шухала условинуудыг байгуулхын тула хамаг хүсээ зориулха гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танинэ найдуулнабди.

Белоруссин КП(б)-гэй Полесскэ обкомой Секретарь
В. ЛОБАНОВ.

Полесскэ областин ажалшадай депутатуудай Соведай
гүйсэдкомой Түрүүлэгшын Орлогшо М. КЛИМЕНКО.

Бэлдхэлэй Министерствын Полесскэ областдохы Түлөөлгшэ
Н. ОДИНЦОВ.

Полесскэ областин хүдөө ажахын Управлениин Начальник
П. АХРАМЕНКО.

Сибирин комбайнернуудай ажал

МИНУСИНСК, (ТАСС). Комбайнер Карнаухов (Стадиченко) гэжэ хоёр комбайнаар хүдэлмэринин 35 үндэр соо 1100 гектар намарай шэнисэ хургажа, 12.250 центнер орооно абаба. «Достижение» гэжэ колхоздо 260 гектарнаа дунда жэшээгээр гектар бүриин 25 центнер таряан согхидоо. Тиймнээ, комбайнер Карнаухов гурбан сезонно нормо дүүргэбэ. Энэ районий 70 комбайнернууд тус бүридөө сезон хахалай ба хоёр сезонно нормо дүүргэбэ.

БАРНАУЛ, (ТАСС). Алтайска хизаарай 33 МТС-үүд комбайнаар таряа хахдаа түсэбөө дүүргэбэ. Угловскэ районий Озённо-Кузнецовска МТС машинануудай үндэр бүтээсэтэ ажал туйлаба. Энэ

МТС-тэ 15-футово комбайн дунда жэшээгээр 458 гектар таряа хургажа, сезонно нормоо нэгэ хахад дахин дүүргэбэ. Энэ МТС-эй бүхы комбайнернууд үйлдэбэрин даалгаваринуудыг үлүүлэн дүүргэбэ.

НОВОСИБИРСК, (ТАСС). 300 гаран комбайнова агрегатууд сезонно нормонууддаа дүүргэбэ. Купинска районий шэнэ МТС-эй Григорий Гуляев ба Купинска МТС-эй Алексей Анисимов гэгшэд мурьсөө үүсэхэ, ехэ амжалтануудыг туйлаба. Нүхэр Анисимов часай графигыг хэрэглэн, гурбан сезонно нормо дүүргэбэ. Нүхэр Гуляев 1800 гектар таряа хахдаа, хоёр тонно үлүүтэй горючи алмаба.

Колхозуудта үгтэх эд бараан

Бурмонкоопсоюзай база республикын колхозуудта үгтэхэ эд бараа элбэгээр ажаба байна. Хаяхан тус базада нэгэ вагон оёолой машина, цинкэдэлэн амьһартанууд, 40 тонно элбэг түмэр, 1 вагон фанерэ, томолхоглохон колхозуудай түрүүлэгшэнэртэ үгтэхэ люлькэтэй мотоцикнүүдыг абаад, аймагуудай худалдаа наймаанай организацинуудта хубаан үгжэж байна.

Комсомолецуудай туһаламжа

Хорин аймагй центрын 20 комсомолецууд хүдэлмэрингөө үлүүлээр Анагай сомоной Жлановай нэрэмжэтэ колхоз ошожо, таряа сээрлэлгэдэн туһалба. Элэнэр хүнийн халаанда 20 центнер таряа веялкээр сээрлэжэ, гүрэндэ тушаалгын графигай дүүргэлтэ хангаһан байна.

Д. Жамсуев.

Ильчын лампочкынууд

Хэжэнгын аймагй Дооло-Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз 25 морочной хүсэтэй локомобиль худалдажа абаад, хүдэлгэжэ эхилэ. Мүнөө колхознигуудай гэрнүүд электрын гэрэлтэй болоо. Локомобилин хүсөөр модо хөрөөдхэхэ рама тээрмэ хүдэлгэдэнэ.

Хүдөө ажахын продуктууд

Улан-Удэ городской колхозно рынок дээрэ нүүлэй үедэ хүдөө ажахын продуктууд элбэгээр ороно. Мухаршэбэрэй аймагй колхозууд сентябрийн 10 үдэр соо 6,5 тонно овошэ худалдаа. Тэрэ тооло 300 килограмм арбуз худалдаһан байха юм. Иволгын, Заиграйн аймагуудай колхозууд хэдэн мянган

И. Гроссман.

Бичурин аймагй «Красная звезда» гэжэ үрһэнэй ажахын түрүү колхознича Елена Ивановна Афанасьева таряанай участогай угуу сабсалга ба боолто боолто дээрэ үлээрэгшөө нормые 150 процент хүрэтэр дүүргэбэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. П. Афанасьева.

Гүрэндэ таряа тушааха жэлэй түсэбье болзорхоонь урид дүүргэһэнэй түлөө ВКП(б)-гэй айкомууд ба аймсоветуудэй гүйсэдкомуудай зууршалгаар, доро дурсагдана колхозууд республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшгэдбэ:

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГ:

СТАЛИНАЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениин түрүүлэгшэ А. М. ВЫЛКОВ).

«КРАСНЫЙ ОКТЯБРЬ» колхоз (правлениин түрүүлэгшэ В. П. ЦИВЕЛЕВ).

КИРОВЭЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениин түрүүлэгшэ Н. Ф. МОЛЧАНОВ, партийна организацинин секретарь И. Ф. МОЛЧАНОВ).

ПРИБАЙКАЛЬСКА АЙМАГ:

КАЛИНИНАЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениин түрүүлэгшэ П. М. БУРМАКИН, партийна организацинин секретарь П. В. ДОЛГОБОРДОВ).

Колхознигуудай жэшээтэ ажал

Баргажанай аймагй Уланай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин тарянажалай № 2 бригада (бригадирин Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр Р. В. Эрдынеев) таряа хургажа түсэбөө сентябрийн 13-да дүүргэбэ. 55 наһатай үбгэн машинист Хосха Аханаев үдэрэингөө даалгаварине нэгэ хахад ба хоёр дахин үлүүлэн дүүргэдэг байгаа. Залуу машинистнууд Галсан Эрдынеев, Камель Гильмутдинов гэгшэд Аханаевхаа жэшээ абан хүдэлмэрилжэ, даалгаваринууддаа үлүүлэн дүүргэдэг болоһон байха юм.

Жаткануудай койноһоо боолто боогшод—комсомлцууд ба залуушууд (групповодын нүхэр Е. Матвеева) бригада соогоо сууга гаранан байна. Боолтошод Цыцык Тараскина, Мыжидма Шардаева, Борбошка Ринчинова, Дулма Цыренова ба бусад үлэр бүрингөө даалгаварине 125—150 процент хүрэтэр дүүргэбэ.

Гална, энэ бригадын ток дээрэ, хүдэлмэрилдэг колхознигууд становска ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Тогые даагша Бальжин Тибашкеева эршүүлхээ нэгэше дутуугүйгөөр хүдэлмэрилдэг, автомашиннада таряа ашласажа, «Заготзерной» пунктда таһалгаряагүй абаашаха ябадал хангана. Таряа ашалада ябадаг комсомолец Николай Тараскин болбол «Заготзерной» Куйтунска пунктда таряа тушаалсаха зуураа, үдэрэингөө даалгаварине үлүүлэн дүүргэбэ. Мүн энэ ток дээрэхи сушилхыг даагша Гайфудин Гильмутдинов жэшээтэ найдаар ажаллажа, найнаар сээрлэлгэдэн ба хатаагдаһан эрхим шаартай таряа гүрэндөө тушааха арга боломжо колхоздоо олгоно.

Колхознигуудай элбэхитэ ажалай ашаар, тус колхоз гүрэндэ шэнисэ тушааха түсэбөө августын 25-да дүүргэбэ.

С. Чойропов.

Шэнэ экспонадууд

Академик В. А. Обручевой нэрэмжэтэ хизаар ороноо шэнжэлэгын Кяхтын музейд шэнэ экспонадууд табигдаба.

Июль харын эсэтэ түүхын наукайн доктор, Сталинска шангай лауреат профессор А. П. Окладников Сэлэнгийн аймагй «Красный Чикой» колхоздо дүтэхэн, Сүхын зүүн эрьдэ шулуун эзбэсэгтэ усын хүнэй араг яһанай үлгэдэл олобо. Мүн тэндэнь яһаар хэгдэнэн зүүн, малай шүдэн ба бусад зүйлнүүд олоһон байна. Эдэ зүйлнүүд музейдэ табигдаба.

Р. Тугутов.

Тобшо хонинууд

▲ Телефонтой болохон. Зэдын аймагй Дэрэстэйн сомоной «Коммунизм» колхозойхид гүүртэнүүд ба фермэнүүдэ телефонтой болохо гэжэ түсэблэнэн юм. Тинн мүнөө 20 гаран точкотой телефонно коммутаторай байра барига байна.

Б. Бадмаев.

▲ «С-4» гэжэ самоходно комбайнаар Ново-Заганска сельсоветэй Сталиной нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ Гашейн МТС-эй комбайнер Ф. Вдовин хүдэлмэрилэнэ. Энэ нүхэр 20 үдэр соо 270 гектар таряа хургажа, 320 килограмм горючи алмаад байна.

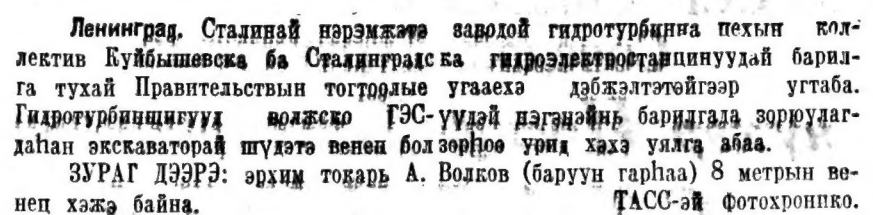
П. Демин.

Заиграйн аймагтай парторгани-
зацдаа партианга гэгээрэлийн систе-
мэдэхийг хуралсалай шэнэ жэлд
бэлдэхдэийг ябаса тухай ВКП(б)-
гүй Заиграйн айкомой пропаган-
да ба агитациин таһагме даарша
нүхэр Шергинэй элхидхэе
ВКП(б)-гүй Обкомой пропаганда
ба агитациин таһагта һаяхан со-
нособо.

Большевистскэ партиин агуухэ
ождохон ба эмжилхэшдэ, совет-
скэ гүрнэин байгуулгад В. И.
Ленин ба И. В. Сталиной ажабай-
лал болон ажал-ябуулгэ шуда-
алга аймагай ажалшадлай дунда
улаар ябуулагдана. Партийна-
шэс элбхитэд — хүдэлмэршэд,
олхонзигууд, интеллигенци хада
ружогуудта ба **политхургууд**-
уудта тон үсөөнөөр хабаадуу-
лагдана. Коммунистуудай юрэн-

Партийна гэгээрэлд системэдэхи хуралсалдай шэнэ жэлдэ бэлдэхэхэ асуудалнууд партийна бүхы организацинуудай гол анхаралда табигдаһан байха ёһотой. Эдэ асуудалнуудыг партийна суглаанууд ба партийна эдэбхитэдэй суглаанууд дээрэ, партийна комитетүүдэй заседанинууд дээрэ, пропагандистнуудай — политур-уяанинуудай ба кружогуудай хүгүлбэрилгэгшэдэй, консультантуудай зүблөөнүүд дээрэ бүхы тааһары нарин хайнаар зүбшэн хэлсэхэ шухала.

Улан-Удэ станцин дежурна Евсюков, Мысовый станицин дежурна нүхэр Катков гэгшэд хоорондоо харилсаха хэлсээ баталаад, өөһэднэгөө дежуртыг үнгэртээ гээ. Тэдэнэрэй хэлсэн дотор өөһэд өөһэднэгөө станицада ерэн поезднуудыг хаагдүйгөөр, графигнаах урид үдэшхэк ба угтан абахаар бэлэн байха гэжээ хэлэгдэн байгаа.

Хоёр дежурнын харилсан хөөрлэдлэн хэлсээтэ мурысөөн байгаа үрэ харуулаа. Эдэнэрэй дежурство соо бүхы поезднууд хаагдүйгөөр, графигнаа урид абуулагдана. Тэрэнэй ашаар паровозой машинистнууд Карнаков Шербин болон бусад сүүдхэдээ 550—575 километрт хүндэ ашаанай составуудыг үдэшнэ.

К. Левша.

Н. Спичин

А. Беляев.

М. Хабалов, БМАССР-эй Министрүүдэй Сөвөдэй дэргэдхи физкультура ба спортын хэрэгые эрхилхэ комитедэй түрүүлэгшэ

Байгалай үнэн Харан дор

НЭГЭДЭХИ БҮЛЭГ

2. НҮХЭДЭЙ УУЛЗАЛГАН

Москва. Агууха ороноймнай алдарт столица. Хамагта танил скульптура: балта бариан баатар хүдэлмэрийн, серп бариан сүсэн эхэнэр. Хүдөө ажаахын Бүхсоюзна выставкэ дайнай хүлээр дахин нээгдэбэ.

Данзан Очиров энэ хүнийн выставкын үүдэн шадар гэгтэ золгоо. Үнн заяанай танилнууд шэнгээр, гар гараа барилсабад.

Би Танин харанан шэнги байналби, — гээд Сергей Митрофанович сэхэ урлахаань шэртээ, депутатска тэмдэгын хараад орхибо.

Ута мунгэн гааһаа аманһаа абажа, түрндөө түргэ түргэн ябууд тошожорхобд, Данзан Очиров дорюун хоолойгоор үгэ залган эхилбэ:

— Зай, нүхэр, манай Бурят-Монголой павильон ошожо харыт гэжэ эхэ уриха байнам.

— Хайн даа. Танин хүнүүдээрэ ушарна аа гүб гэжэ, ошоожол ябана гэжэбэ.

Данзан нэгтэ харанан хүнөө яашы мартахгүйб гэжэ бөөдэ найдадагыһаа нэвдээ хөрхөлөн хөрхөлөн харана, тээд, хаана, хэзээ энэ хүнтэй уулзаһаанаа ханажа гол гана яаба. Хүрн сэмбэ костюмтай, галстугтай, видюр шлпатай, ялагар сабхитай иймэ үбгэнийн мүнөө харахалаа, мүн гэжэ гү, бэшэ гү гэжэ Сергей Митрофанович маргаба. Саһан шуурганда шэрбүүлжэ аяшаран хүрн улаан шарайшыһа нэгэ ондоотой болодон хэбэртэй. Нэмэхэн, холуур лаблжа абахын тулала, Сергей Митрофанович гэгтэ асууба:

— Танай колхоз электричество-тэй юм бээ даа?

— Хүсэд үгэ... даб дээрэ... — досоого агуйрхэн үг-маг гэбэ. — Гурбан жэлэй саада тээ манай хүршэ колхоз гидроэлектростанция баря юм, тээд... — гэн сасуу, бүүр-түүр танинһаан тэмдэг досоонь ороолдохин.

Данзан Очирович наһаа соогоо эхэ юмны үзэһэн хүн. Даб дээрэ таняагүй хүнөөрөө болгоомжтойхоноор, хүлээн татажа хөөрөлддэг зантай, мэхэтэйшгэр хүн гэжэбэ. Мүнөөшье энэ хүнөөр урдын уулзаһан байхамын гэжэ ха гэжэ өбөрөөшье наа, гансата хэлээд орхиногүй. «Юун гэшээ ааб, хаана уулзаа нэмдэг гэжэ ааб? Харалын, түрүүн хэлээд орхиногүй. Билэһе наарад яахабиди, хүлээе», — гэжэ досоого дуугараад, мурөө харан ябараа, гаһаа дахин нэрэнэ.

Сергей Митрофанович энэ үбгэнэй гэгтэ түргэн хэлээд абагүй бодохонь, бүри дуугаарь таниба.

— Аа, Данзан Очирович, бээ бээ зобоолохонь болби. Сергей Митрофанович, — гээд гарынь дахин шангаар адхажа, эхээр энээбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

— Сергей Митрофанович, яагаа гоёр уулзаба гэжэбиди? Зай, зай, зай... харин уулзахаб лэ гэжэ мэдээ нэм!

— «Хөөр хүн уулзаха, хоёр ха»

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

— Сергей Митрофанович, яагаа гоёр уулзаба гэжэбиди? Зай, зай, зай... харин уулзахаб лэ гэжэ мэдээ нэм!

— «Хөөр хүн уулзаха, хоёр ха»

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

Данзан Очиров дороһоонь өөдэ мэхэтэй нүдөө булангаарь үргэжэ, гарынь нэжэрхэ бүрээ дала мурөө шэсгэрэнүүлэн, энээшэбэ.

да уулзахагүй» гэжэ гүб даа. Москва Улан-Удэ хоёрой хоорондо уулзажа ялахамнай нэм былаа. Зай, Очиров, электростанция барюулаа гэжэ гүт? Бетнай ямар бээ? Ажал хүдэлмэри? Гэр бүлэнэртнай? Мал адуунантай? — гэжэ, дээрэ доро орожо байгаад, аалар борооной адхаран шэнгээр, Сергей Митрофанович асууна.

— Байзыш, байзыш! Түрүүшыншин асуудалы мартажархнаби. Хаанаһаан хайшан гээд харюу үгэхэ, яаха гэжэбиди? — гэжэ Данзан Очирович гэдэргээ налайн энээбэ.

— Электростанция барюулжа захалаа гэжэ гүт? — гэжэ Сергей Митрофанович, тэсэжэ ядан, харюу хүлээнэ.

— Арайл үгэ. «Социализмһаа» абадаг галнай хаанаһаань хүрэнэгүй. Хүсэнийн багдана.

— «Социализмаархитай» харамнаа гү?

— Харамна, болиһе, өөһөлтэнэ хүсэд хүрэнэгүй. Тээд манайшн Бадмаев «Социализмаархитай» гуйлга эрижэ байхагүйб гэжэ хэлээд хүн. Тээд өөһөлтөө арайл хүсэ хүрэхгүй шэнги байнаби.

Данзан Очиров уруу дуруу болоно. Гэгтэ дуугаа аалидуулан, нэгэргэ болоод, хамсыһаань татажа байлгалан бэээрэ хэлэбэ:

— Угы, Сергей Митрофанович! Ши хэлэжэ үгэ намда: тэрэ «Социализм» станцин хүсэнь нэмэхэ аргагүй юм гү? Ямаршы сэнгээр хаан?

— Яахатнайб хүнэй станцияр? Депутатска уулгаараа гүт?

— Тимэ. Тээд тээдэндэшы галын дуталдаг болоо, — гээд лэ бүхэ ханалаа гансата гаргаад орхиногүй.

«Сельэлектрны» Бурят-Монголой таһагүй инженер байһан Сергей Митрофанович Харитонов долоон жэлэй турша соо колхозууды электростанция болгохын хойножо эсшэ сүсашагүйбөө ажаллаһан хүн. Алиһе аймагта, алиһе колхозто Сергей Митрофановичы танидаг. «Нэлэнгэ ханатай хүн» гэжэ хүндэлдэг. Ханажа боложо ябаһан юмһаа хуабаалдаг, толорхой хайн заабарн зүбшөөл абадаг хүнүүдшье би.

Тэдэнэй нэгэн — Данзан Очиров мүн бололтой. Харин мүнөө Сергей Митрофанович электростанция долоон Министрстводэ инженерээр ажаллахаар дэбжүүлгэдэл, Москва нүүжэ ерэнээр гурбан жэл үлүүтэй болоо. Сергей Митрофанович мүнөө энэ үбгэнэй эгсэ табиһан эрид асуудалда харюу үгэхэе тулгардан байба.

Аргагүй байһан дээрэнэ бэшэ, харин энэ гайхамшгэр үүсхэлтэй шударга үбгэнийн ямар нэгэн харюугаараа гомодхоожорхонь аа гүб гэжэ ханан дээрэнэ тулгардаа.

— Хаража үзэхэ байна. Данзан Очирович, Министрстводэ орожо асуудал табяа наатнай дээрэ ха нэн.

— Юуень хараха. юуень хүлээх юм. Аргатай юм наань тунхалыт гэхэ байнам. Колхоз энээн хуэс хүрэхэ, ханаа зобохо эрэггүй. Министрстводэшы, Министрстводэшы ороходо болохо, зүгөөр, Та, туһалалсыт.

— Мүнөө выставкэ соо өөрөө харахат. Билэһи түсэбэй ёһоор хүдэлмэрилэбиди. Хаража үзэнгүйбөө аргагүй юмэл даа, — гэжэ Сергей Митрофанович гуйнги шахуугаар хэлэбэ.

— «Ута арамжа унжылганаһаа» хэрэг юуб? Унан би, улад би... Данзан өөрнхөө алдахаар бэшэ байна.

— Зүб, зүб. Тээд манай ороо уужам, колхозууд олон. Зүгөөр, манай ороной бүхэ колхозуудта электричество би болохо юм, ойрын сагта...

— Манда мэнэ гэгээр хэрэгтэй, Саг хүлээжэ байнаби!

— Бултанда хэрэгтэй. Бүхэ оронойгоо бага эхэ улануудай хүсэнь зүбөөр, дүүрэнээр абажа цухала болоно, — гээд Сергей Митрофанович болдого болоһон янзатай яаба.

— Харин даа, харин. Дүүрэнээр, дүүрэнээр... — гэжэ Данзан Очирович хэлээд, Сергей Митрофанович новичин болдого болоһоние өбөржэ, болдогоны нээд тэхэгүй гэжэ дуугаа хурууна. Үгэ хэлэжэ дүүрэхэ бүрээ Сергей Митрофановичын нодаргаараа хин наншаад абахан алхаар халаһаа шаажэ байһанда алдн гэжэ Данзан хайшааба.

— «Коммунизм тээшэ дабша» хын тулада Советскэ засаг болбол бүхэ арадай ажааһе тмөр үйлдэбэрилэ оруулжа, ороноор электрифицироваһе ёһотой... гэжэ нүхэр Сталин хэлэһэн юм. Данзан Очирович, энэнийн зүбөөр ойлгоһондотнай баяртайб, — гэжэ Сергей Митрофанович нодондөө согтойгоор хэлэбэ.

— «Советскэ засаг дээрэ бүхэ ороной электрификация нэмэхэдэ коммунизм мүн болохо» гэжэ Ильич хэлэбэ бэшэ нэн гү...

— Зүб, зүб, Данзан Очирович... — гээд нүхэрэй ёһоор мурсынь сохино.

Энэ фелэ оркестр нээржэ, выставкын толгой үүдэн нээгдэбэ. Данзан Очирович, Сергей Митрофановичыһаа хамсыһаа дахин дунгэжэ:

— Манайда айлшальт, би эндэ гэрээрэлби. Ябай, ябай, — гээд алхамжа түргэдхэнэ.

— Яагаад гэрээрэ гэжэ?

— Юу яагаад? Биһни гэрээрэ экспонат хүмби. Миния гэр соохи байдал дууһан эндэ табигдаа юм, — гэжэ Данзан омогтойгоор хэлэбэ.

жэ Сергей Митрофанович гуйнги шахуугаар хэлэбэ.

— «Ута арамжа унжылганаһаа» хэрэг юуб? Унан би, улад би... Данзан өөрнхөө алдахаар бэшэ байна.

— Зүб, зүб. Тээд манай ороо уужам, колхозууд олон. Зүгөөр, манай ороной бүхэ колхозуудта электричество би болохо юм, ойрын сагта...

— Манда мэнэ гэгээр хэрэгтэй, Саг хүлээжэ байнаби!

— Бултанда хэрэгтэй. Бүхэ оронойгоо бага эхэ улануудай хүсэнь зүбөөр, дүүрэнээр абажа цухала болоно, — гээд Сергей Митрофанович болдого болоһон янзатай яаба.

— Харин даа, харин. Дүүрэнээр, дүүрэнээр... — гэжэ Данзан Очирович хэлээд, Сергей Митрофанович новичин болдого болоһоние өбөржэ, болдогоны нээд тэхэгүй гэжэ дуугаа хурууна. Үгэ хэлэжэ дүүрэхэ бүрээ Сергей Митрофановичын нодаргаараа хин наншаад абахан алхаар халаһаа шаажэ байһанда алдн гэжэ Данзан хайшааба.

— «Коммунизм тээшэ дабша» хын тулада Советскэ засаг болбол бүхэ арадай ажааһе тмөр үйлдэбэрилэ оруулжа, ороноор электрифицироваһе ёһотой... гэжэ нүхэр Сталин хэлэһэн юм. Данзан Очирович, энэнийн зүбөөр ойлгоһондотнай баяртайб, — гэжэ Сергей Митрофанович нодондөө согтойгоор хэлэбэ.

— «Советскэ засаг дээрэ бүхэ ороной электрификация нэмэхэдэ коммунизм мүн болохо» гэжэ Ильич хэлэбэ бэшэ нэн гү...

— Зүб, зүб, Данзан Очирович... — гээд нүхэрэй ёһоор мурсынь сохино.

Энэ фелэ оркестр нээржэ, выставкын толгой үүдэн нээгдэбэ. Данзан Очирович, Сергей Митрофановичыһаа хамсыһаа дахин дунгэжэ:

— Манайда айлшальт, би эндэ гэрээрэлби. Ябай, ябай, — гээд алхамжа түргэдхэнэ.

— Яагаад гэрээрэ гэжэ?

— Юу яагаад? Биһни гэрээрэ экспонат хүмби. Миния гэр соохи байдал дууһан эндэ табигдаа юм, — гэжэ Данзан омогтойгоор хэлэбэ.

— Холод танайда айлшан боложо байха гэжэ яахаби. Харин танда би мүнөө үдэшлэн гэгтэе уринам. Эрхэбэшэ ерэхтэ!

Эндэ тэндэ эрээ маряан торгон шэрүү хубсаһатай хүхүү хуучуу хүнүүд үнгэ бүрин хэлэн дээрэ эхэ эхээр дуугаралсан, туд бүридөө яаран алхалалдана. Хонгёо энээд таһарнагүй.

— Данзан Очирович, манай «Сельэлектрны» павильондо заатагуй орожо харахат. Шэнэ шэнэ маркын хүсэ эхэтэ турбин, электростанциянууды үзэхтэ.

— Вот, вот. Шэнэ маркын турбина... тигээд үшөө хаража үзэхтэ гэхтэ... — Очиров энээбэ энээб гэжэ мүнөөхи хөөрлөөдөө дахин гэрээрэ дугташаба.

Сергей Митрофанович энэ хүнэй үсэд зоримгойе дотороо гайхан ябана. «Ханайдаа хүрэхэ, харбайһанаа абаха» хүн байна, нимнүүдэ үгөөр төврийлэхгүйш, нимэл хадаа хүдөө ажалай выставкэд кандидат боложо ерээ ха юм» гэжэ бодоно.

(Үргэлжэлэһи хожом гараха)

Мазахска ССР, Алма-Атинска районий «Веселая жизнь» гэжэ болхон үнөөдө вунайр бэлдээрн дээрэ электричествовэр хааха абадалы республика соогор түрүүжэ эмхидхэбэ. Манда өндөө газарта абааһахадань үнөө хааха нүүдэл электростанционь мүн лэ тандань абааһагдадаг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Веселая жизнь» болхонь малай зунай башаарн дээрэ үнөөдө электричествовэр хаажа бай-ТАСС-ай фотохронцидо.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ ЭРХИМЭЭР БЭЛЭДХЭЭ!

Закаменайхидай үүсхэлые дэмжэнэбди

Хуу малай 1950—51 онуудай үлжэлгы амжалтатайгаар үнжүүлхын зорилгоор социалистическэ мурсыөөндэ оролсоһон Закаменай аймагай малажалай хүдэлмэшгэлэй үүсхэлые манай колхозой малшад тон эхэ элбхитэйбэр дэмжэжэ, шэнэ социалистическэ уялганууды абаба.

Тини, малажалы амжалтатайгаар хүжөөхэ ябадал, түбхын түрүүдэ, тэжээлэй бата бэхи база йигуудһаанаа дулдыдаг тула малай тэжээл бэлдэхэлые манай колхоз элбхитэйгээр үргэлжэ-үргэлжээр. Мүнөө, 32 хүнһөө бүр-үрэн тэжээл бэлдэхэлы тусхай бригада хүдэлмэрилнэ. Тэрэ бригада үбнэ хурялгын эхилһэнэе юмһо өөрнөөгө хүсөөр 3058 центнер эрхим шанартай үбнэ бэлдэхтэ. Бригадын эрхим машинистнууд Намжилма Нимаева, А. Базарова гэгшэд 200—200 гектар сабшаад байна. Мүн бүришэд Гарма Эрдынеев, Жамса Доржиев гэгшэд үбнээ борло хурада уруулангуй бүрилдэг байха юм.

Манай Хүсөөтэ нотаг сабшалан-

гаар элбэг нотаг мүн. Тэжээл бэлдэхэ талаар бүхэ арга боломжонууд манай эндэ би. Урдань сабшагдаагүй газарнуудыһаа, ойн соорхойнуудыһаа, эрхэ гангануудыһаа элбэг. Имагтад эдэ бүхэ нотаго тала дайды орхигүй сабшажа абаха гэжэ маңай зорилго мүн.

Мүнөө 12000 центнер үбнэ бэлдэхгдэнхэй, 200 тоцно сидос дарагданхай, мүн набшаһата тэжээл тогтоогдомол түсэбэй ёһоор суглуулагданхай. Тэршэлэн саа-шалаа михинэ, солоомо, овош-ной культурануудай үлгэдэлнүү-ды суглуулаха хүдэлмэри эмхид-хэгдэхэ байна.

Малай тэжээл бэлдэхэлэр үбл-жэлгэдэ бэлдэхэлые хизаарлаха-гүй, харин малнуудтаа урин ду-лаан байранууды бариха, хуу-шануудыһаа нэлбэн зааһарил-жа, сөбөрлэхэ байнаби. 8 хүнһөө бүрилдэн барилдаһадай бригада хүдэлмэрилнэ. Тус бригада энэ зунай үсэд тугалай типовой шэнэ байра, 400 толгой хони ямаадай байра, 200 толгой хурьганай бай-

ра шэнээр барижа дүүргэе. Мүн 100 тугалай, 40 морилдой типовой байранууд нэлбэн зааһарилла-даа.

Тус бригада (паагшань комму-нист нүхэр Л. Гомбожапов) сен-тябрин 20 хүрэтэр малай үблэй байранууды сүм зааһарилжа дүүргэхэ уялга абанхай.

Малажал хүжөөхэ гүрэнэй тү-сэбэ бүхэ түрэлэй малаар үлүү-дэн дүүргэлгы хангажын тула ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдана. Мүн малһаа абаха ашаг шомые дээшлүүлхын зорилгоор хайн бэлдээрхитэй газарнуудаар мал-нуудаа бэлшэнэбди. Гүрэндэ ту-шагдаха мяханай. тоһоной ба брынзын түсэбүүд ойрын үдэр-нуудтэ дүүргэлдэхэнэ.

Үбэлжэлгы эрхим бэлдэхэлтэй-гээр утгахын зорилгоор шухала хэмжэ-ябуулганууды сентябрь, октябрь харанууд соо үнгэргэхэ-бди.

Цырен-Гарма Цыдыпов, Мухаршэбэрий аймагай, Са-гаан Шулуутайн сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой правленийн түрүүлэгшэ.

А. Баргузинский.

Недондонойгоо алдуунууды дабтана

Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой племенной фермэ Баргажанай ба Курумканай аймагуудай колхозууды племенной малаар хангаха үүрэгтэй юм. Тус фермэ байгша оной малай үбэлжэлгэдэ советскэ муугаар ябуулжа байна.

Үнэргэгшэ жэлдэ энэ фермэ малайһаа үбэлжэлгэдэ мүн лэ хангалтагүйгөөр бэлдэхэжэ, ха-

хад малаа залагай зайдан байра-да үбэлжүүлһан байгаа. Тэрэһаа салтагаалан малынь үблшлэхэ үхэлэг байгаа. Тус фермын хуу-шан байранууд умхиржэ, дулаа барихаа болишонхой.

Фермые даагша нүхэр Будаев недондонойгоо алдуунууды мүнөө дабтажа байна. Фермэ бол-бол байгша ондо үнээдэй — 1, тугалай — 1, нубай үхэрэй

— 1 байра, хүдэлмэришлэдэй байха — 2 гэр шэнээр бариха. Тү-сэбтэй байгаа. Гэгшэе, энэ хү-дэлмэриэ эхилэхтэ байтагтай мүнөө хүрэтэр барилгын материа-лые бэлдэхэлдэй байха юм.

Колхозой правлени ба партийна организацн нүхэр Будаевай урда шанга эрилтэ табинагүй.

А. Баргузинский.

СССР-эй наукануудай Академидэ

Академик С. И. Вавиловай тү-үүлгэдэ доро СССР-эй наукану-дай Академин Президиумэй дэл-гүрэнгэ засадан болобо. Тус засе-данида эрдэм ухаанай бүхэ халба-нуудай түлөөлгүшд-элитэ эхэ-үрдэмтэд, академическэ институ-дуудай хүтэлбэрлэгшэд, ми-нистерствонудай болон проек-тэ организацинуудай хүдэлмэри-лэгшэд хабаадаа.

Президиум болбол Куйбышевска ба Сталинградска гидроэлектростанцинуудай, Туркменскэ Главна ханалай барилгада, шэнэ газар-ууды унажуулгада ба уналалга-да СССР-эй наукануудай Акаде-мин хабаадаха тодорхой түсэб хараадаа. Барилгада науучна тула-амжа үзүүлхэ, байгаалие шэнэл-дэн хубилгалтын туйлай эхэ шэнэ программые бэлдүүлгэдэ советскэ наукин бүхэ хүсэнууды хабаа-нуудта тушаа элбэг олон формо-уд тодорхойгоор зүбшэн хэлсэг-дэ. СССР-эй наукануудай Акаде-мин Президиумэй главна эрдэмтэ секретарь академик А. В. Топчиев мэхэлд хээ. Элихэлшэ хадаа правительствын түхэтэ тогтоол-нуудай дашарамлан ороной эр-элэгтэй урда табиглан зорилго-нууды тодорхойлон хэлээ.

Эрдэм ухаанай элбэг олон хал-баринуудай түлөөлгүшд-элитэ эр-элэгтэй үгэ хэлэхэ зуураа, асари-е барилганууды бэлдүүлгэдэ мэдлэгнөө бүхэ хүсэ шадалы ба эрдэм мэрэгжэлэе зориулаха эр-дэмжэлгэтэй байһанаа мэдүүлээ.

Поли хамгаалха ой модо тарил-

гын комплексно экспедициин хү-тэлбэрлэгшэ академик В. Н. Су-качев хэгдэхээе байгаа хүдэлмэ-ришлэдэй далайса хэмжээ тухай хэ-лээ. Тусхайлбал, элхэтэй газар-нууды ой молотой болохо аба-дал онсо удхашанартай, энэ асуу-далы шийдхэгдэ науучна дүй-дүршл хадаа эхэхэн туһаламжа үзүүлжэ шадха байна. Хэрэглэ-дэхэ бүхэ науучна материалнууды эртэннээ бэлдэхэлын тулада шн-жэлэлгэнууды эмхидхэхынь эр-дэмтэды академик В. Н. Сукачев урялаа.

Мүн академигүүд Б. Б. Полюнов, С. А. Христианович ба В. С. Нем-чинов, СССР-эй наукануудай Академин гэшүүд-корреспондентүүд Г. В. Акимов, Т. С. Хачатуров ба И. В. Тюрин, хлопководствын Ми-нистрын орлогшр А. Н. Асконен-ский ба бусад үгэ хэлээ.

Волжско гидроэлектростанци-нуудай ба Туркменскэ Главна ка-налай барилгада хабаадахынь бүхэ советскэ эрдэмтэды урял-лан тогтоол баталагдаа. Барилгада туһалха комитетды СССР-эй на-уучнуудай Академин Президиумэй дэргэдэ байгуулаха шийдхэбэри аб-таа. Академик С. И. Вавиловаар толгойлогдон тус комитетдэ ака-демигүүд А. А. Благонравов, Г. М. Кржижановский, Т. Д. Лысенко, К. И. Сатпаев, В. Н. Сукачев бо-лон бусад ороо.

Тираж 10 000